

SOSIALIDEMOKRATIAN VAALIKAMPPAILU PIETARISSA ¹

Pietari, tammikuun 18 pnä 1907.

Vaalikamppailu Pietarissa on täydessä käynnissä. Lähe-
nee ratkaiseva hetki: — ensinnäkin, näinä päivinä pitäisi
selvitä, millainen on puolueiden lopullinen ryhmitys vaa-
leissa, kenen kanssa kukin on ja kuka on ketä vastaan. Toi-
seksi, itse vaalitkin ovat jo aivan lähellä.

Pääkaupungin vaalien merkitys on tavattoman suuri.
Koko Venäjä katsoo nyt Pietariin. Täällä on poliittinen
elämä vilkkainta, täällä on hallitus voimakkain. Täällä ovat
kaikkien puolueiden keskusket, kaikkien suuntien ja suunta-
vivahteiden parhaat äänenkannattajat, parhaat vaalikokous-
ten puhujat.

Ja nyt voidaan jo aivan varmasti ja lopullisesti sanoa:
Pietari on osoittautunut luottamuksen arvoiseksi. Vaali-
kamppailu Pietarissa on jo antanut ja antaa edelleenkin
päivä päivältä ihmeteltävän runsaasti poliittisesti valistavaa
aineistoa. Sitä pitää tutkia tutkimasta päästyäkin. Sitä pitää
järjestelmällisesti koota, paljastaa sen pohjalla mahdolini-
simman havainnollisesti mitä erilaisimpien puolueiden
luokkaperusta — ja levittää tätä elämästä otettua, välitöntä,
kaikkia kiinnostavaa ja kuohuttavaa tietoa mitä laajimpiin
työläisjoukkoihin, maaseudun syrjäisimpiinkin kolkkiin.

Koettakaamme aloittaa tämä aineiston keräily — tietenkin
konseptin muodossa. Luokoon lukija silmäyksen taakse-
päin, miettiköön koko Pietarin vaalikamppailun kulkua
kokonaisuudessaan saadakseen johdonmukaisen ja peri-
aatteellisen käsityksen sosialidemokratian osuudesta, ettei
hän antautuisi päivän pikkuseikkojen ja politikoimishälinän
kaleidoskoopin valtoihin.

Ensimmäinen vaihe. Sosialidemokraatit valmistautuvat vaaleihin teoreettisesti. Oikeisto- ja vasemmistosiiven huomatuimmat edustajat lausuvat mielipiteensä. Mensheveikeillä ilmenee alussa suurta horjuntaa: 1) Tsherevanin kannattaa sopimustentekoa kadettien kanssa. 2) Kadettien lehdistö riemuitsee ja toitottaa siitä Venäjän kaikkiin kolkkiin. 3) Martov esittää „Tovarishtsh” lehdessä² vastalauseensa kannattaen *puhtaasti* sosialidemokraattisia ehdokaslistoja ja moittien bolshevikkeja („Proletari”³ № 1) jopa siitäkkin, että he *yleensä* tunnustavat sallittaviksi sopimukset trudovikkien⁴ kanssa kadetteja vastaan. 4) Bolshevikit kannattavat *puhtaasti* sosialidemokraattisia ehdokaslistoja sallien sopimukset vallankumouksellisten demokraattien kanssa. 5) Plehanov esiintyy porvarillisessa lehdistössä kannattaen blokkeja kadettien kanssa. 6) Menshevikkien keskuudessa horjutaan kaikessa: Larin tuomitsee suuttuneesti blokit kadettien kanssa pitäen niitä häpeänä sosialidemokraateille. Nik. J—ski⁵ katsoo blokit kadettien kanssa sallittaviksi, mutta pitää kuitenkin parempana blokkia trudovikkien kanssa kadetteja vastaan. 7) Martov ja kaikki menshevikit tekevät 180 asteen kaarroksen ja siirtyvät kaikki Plehanovin puolelle.

VSDTP:n Yleisvenäläinen konferenssi⁶ varmistaa kaksi virtausta: menshevikit ja bundilaiset kannattavat blokkeja kadettien kanssa, bolshevikit, puolalaiset ja latvialaiset ovat ehdottomasti niitä vastaan sallien sopimukset vallankumouksellisen demokratian kanssa.

Toinen vaihe. Kadettien kanssa tehtävien blokkien aatteen kehittäminen lehdistössä. Plehanov päätyy puheissaan — „täysivaltaiseen Duumaan”. Siten hän saattaa viedä menshevimin aivan järjettömyyksiin. Halutessaan lähentää menshevikkejä kadetteihin hän saa aikaan (kun ei lainkaan ymmärrä poliittista tilannetta) päinvastaisen tuloksen: hän loitontaa menshevikkejä kadeteista. Toisaalta kadettipuolue hylkää virallisesti ja juhlallisesti „täysivaltaisen Duuman” pitäen sitä vallankumouksellisena illuusiona ja pilkkaa Plehanovia. Käy selväksi, että kadetit tahtovat ja vaativat *aatteellista* blokkia, vasemmiston alistamista kadettien johdettavaksi, kadettien sovittelevan, vallankumouksenvastaisen taktiikan alaiseksi. Toisaalta Plehanovin mieletön intoilu sotkee menshevikkien rivit: sekä bundilaiset että kaukasialaiset menshevikit tuomitsevat julkisesti lehdistössä

Plehanovin esiintymisen. Keskuskomitea, jonka valtavana enemmistönä ovat menshevikit, pysyy nolona ja hämmentyneenä vaiti. Plehanov joutuu eristetyksi ja samaten vaikenee.

Kolmas vaihe. Joukkoliikehtimisen alku. Vaalikokouksia Moskovassa ja Pietarissa. Intelligenttien politikoinnin ummehtuneeseen ilmapiiriin puhaltaa raitis tuulahdus kadulta. Heti käy selville, että mustasotnialaisvaara oli lorua: katuliikehtimiset vahvistavat oikeaksi bolshevikkien väitteen, että kadetit vetävät opportunisteja nenästä huutaessaan mustasotnialaisvaarasta ja torjuvat siten itseään vasemmalta uhkaavan vaaran. Molemmissa pääkaupungeissa pidetyissä vaalikokouksissa taistelu kehkeytyy *oikeastaan* kadettien ja sosialidemokraattien ja etupäässä bolshevikki-sosialidemokraattien välillä. Kadetit vetävät *kaikkia*, katurahvasta, joukkoja, massoja *oikealle*, taistelevat vallankumouksellisia vaatimuksia vastaan, ylistävät kaupanhierontaa taantumuksen kanssa muka „rauhallisena parlamenttitienä”. Bolshevikki-sosialidemokraatit kutsuvat joukkoja vasemmalle paljastaen rauhallista tietä koskevien kaskujen koko valheellisuuden, niiden koko luokkapyyteisen luonteen. Menshevikit vetäytyvät taaksepäin (kuten heihin ihastunut kadettilehdistö on itse tunnustanut); he arvostelevat kadetteja arasti, ei sosialistien tavalla, vaan vasemmistolaisten kadettien tavalla, ja puhuvat yhtä arasti kadettien kanssa tehtävän sopimuksen välttämättömyydestä.

Neljäs vaihe. Kokoontuu Pietarin sosialidemokraattisen järjestön konferenssi⁷. Tässä konferenssissa, jonka ovat valinneet sosialidemokraattisen puolueen kaikki jäsenet väittelyn perusteella, s.o. kun on kysytty kaikkien mielihäpeittä kadettien kanssa tehtävistä sopimuksista, bolshevikit ovat ehdottomana enemmistönä,— samantekevää, otetaanko laskuissa huomioon jommankumman osapuolen kiistämät äänet vai eikö niitä oteta laisinkaan huomioon vai lasketaanko ne erikoisen normin mukaan. Menshevikit poistuvat konferenssista ja panevat alulle kahtiajaon. Muodollisesti he peittelevät sitä naurettavalla ja raukkamaisella organisatorisella saivartelulla (bolshevikit vahvistivat mandaatit muka väärin,— todellisuudessa bolshevikit olivat enemmistönä, laskettiinpa mandaatit *miten tahansa*;— konferenssin kieltäytyminen jakaantumasta kaupungin ja läänin konferensseiksi,— todellisuudessa Keskuskomitea ei

voinut sitä sääntöjen mukaan vaatia eikä vaatinutkaan enempää Vilnalta, Odessalta kuin miltään muultakaan kaupungilta).

Menshevikkien järjestämän kahtiajaon syy on todellisuudessa kaikille selvä: sosialidemokratian opportunistit siirtyvät proletariaatin puolelta liberaalisen porvariston puolelle, sosialidemokraattisten työväenjärjestöjen puolelta epämääräisten puolueeseen kuulumattomien vaalikollektiivien puolelle.

Konferenssi ei kiinnitä menshevikkien poistumiseen kerrossaan mitään huomiota, vaan jatkaa *oman* tehtävänsä täyttämistä. Pietarissa käydään kiistoja bolshevikkienkin kesken: niin sanotut puhtaat bolshevikit ovat sillä kannalla, ettei tehdä mitään sopimuksia minkään muun puolueen kanssa. Niin sanotut dissidentit kannattavat sopimuksentekoa vallankumouksellisen demokratian, trudovikkien kanssa, jotta Venäjän pääkaupungissa saataisiin kumotuksi kadettien hegemonia kehittymättömän työtätekevän joukon suhteen. Nämä „puhtaiden” ja „dissidenttien” väliset kiistat kärjistyvät eri tapauksissa, mutta todellisuudessa kaikki bolshevikit ymmärtävät mainiosti, että tämä erimielisyys ei erota heitä periaatteellisesti, vaan ainoastaan auttaa pohtimaan kaikin puolin ja asiallisesti kaikkia niitä menestyksen mahdollisuuksia ja tarkoituseriä, joita vaaleissa tulee olemaan.

Sosialistinen proletariaatti ei voi kieltää ei-sosialistiselta pikkuporvarilliselta joukolta lupaa *kulkea mukanaan*, jotta tämä joukko saataisiin vapautetuksi kadettien vaikutusvallasta. Perusteellisen keskustelun jälkeen konferenssi päättää ehdottaa eserrille ja Työryhmän komitealle sopimusta seuraavilla perusteilla: kaksi paikkaa työväenkuurialle, kaksi sosialidemokraateille ja kaksi trudovikeille.

Pietarissa se oli ainoa oikea ja ainoa mahdollinen ratkaisu: ei saanut ylenkatsoa kadettien nujertamisen tehtävää; mustasotnialaisvaaraa ei ole, kun on kaksi vasemmistolaisten ehdokaslistaa; mutta jos vasemmiston hajaantuminen jatkuu, niin tuo vaara on mahdollinen, ja valitsijajoukkojen kokoaminen käy mahdottomaksi. Ja konferenssin ehdotus säilytti sosialidemokratian ylivoiman ehdottomana; sosialidemokratian aatteellinen ja poliittinen hegemonia sen periaatteiden kaikessa puhtaudessa lujittui.

Kansansosialistien puolueen suhteen konferenssi päätti, että se jätetään pois, koska se on puolikadettinen ja suhtautuu välttelevästi Duuman ulkopuolella käytävän taistelun peruskysymyksiin. On tunnettua, että Duuman hajottamisen jälkeen tämä puolue erkani vallankumouksellisesta pikkuporvaristosta ja ryhtyi saarnaamaan julkisessa lehdistössä varovaisuutta ja maltillisuutta.

On selvää, että vallankumouksellinen sosialidemokratia oli *velvollinen vaatimaan* sosialistivallankumouksellisilta *tarkoin määrättyä* suhtautumista sellaiseen puolueeseen ja joko vaatimaan jyrkästi sen poisjättämistä (se olisi kai ollut täysin mahdollista, elleivät menshevikit olisi siirtyneet ratkaisevalla hetkellä sosialistien puolelta kadettien puolelle) — tai ainakin poistamaan itseltään kaiken vastuun *sellaisista „trudovikeista“*.

Viides vaihe. Menshevikkien järjestämä kahtiajako herättää toivoa *koko* liberaalisessa porvaristossa. Koko kadettilehdistö riemuitsee, riemuitsee vihaamiensa bolshevikkien „eristämisestä“, menshevikkien „miehuullisesta“ siirtymisestä vallankumouksen puolelta „oppositioblokkiin“. „Retsh“⁸, jonka tämä viimeksi mainittu sanonta on, nimitää menshevikkejä ja kansansosialisteja jo suoraan „*maltillisiksi sosialistisiksi puolueiksi*“. Näyttää tosiaan siltä, että kadetit saavat vedetyksi mukaansa koko pikkuporvariston (s.o. kaikki trudovikit, eserrätkin mukaanluettuina) ja koko työväenpuolueen pikkuporvarillisen osan, s.o. menshevikit.

Bolshevikit jatkavat rauhallisesti itsenäistä toimintaansa. Ilmielin eristäydymme likaisesta teosta, sanovat he, pikkuporvariston petoksesta ja horjunnoista. Me emme alista taktiikkaamme paikkojen tavoittelulle. Me ilmoitamme: Pietarissa tulee *joka tapauksessa* olemaan kolme ehdokaslistaa: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

Kuudes vaihe. Vaalit työväenkuuriassa ja trudovikkien koko kaksinaamaisuuden paljastaminen.

Työväenkuuriassa sosialidemokraatit pääsevät voitolle, mutta osoittautuu, että eserrät ovat saaneet paljon suuremman osan kuin olimme odottaneet. Selviää, että *eserrät ovat työväenkuuriassa lyöneet laudalta etupäässä menshevikkejä*. Viipurinpuolella, tuossa menshevismen linnakkeessa, vie-dään läpi, kuten tiedoitetaan, *enemmän* eserrää kuin sosialidemokraatteja!

Meillä siis toistuu se sama ilmiö, joka on jo aikoja sitten havaittu muissa maissa. Sosialidemokratiassa ilmevä opportunisti sysää luotaan työläisjoukkoja niin, että ne heittäytyvät vallankumouksellisen porvariston puoleen. Aivan epävakaa, horjuttaa täynnä oleva menshevikkien politiikka heikentää tavattomasti sosialidemokratiaa hyödyttäen kaupunkikuuriassa kadetteja ja työväenkuuriassa eserriä.

Vain *vallankumouksellinen* sosialidemokratia kykenee tyydyttämään proletaarijoukon vaatimukset ja pitämään sen *pysyvästi* erillään *kaikista* pikkuporvarillisista puolueista.

Mutta toisaalta tapahtumat paljastavat myös trudovikkien koko kaksinaamaisuuden. Työväenkuuriassa he (eserrät) lyövät meitä sillä, että paljastavat menshevikkejä, jotka pyrkivät tekemään blokkeja kadettien kanssa. Ja samaan aikaan he pelaavat vaalikamppailussa aivan periaatteetonta peliä. He eivät esitä mitään puolueensa ilmoituksia, eivät julkaise itsenäisesti mitään organisatorisia päätöksiä, eivät käsittele avoimesti kysymystä blokeista kadettien kanssa. Aivan kuin tahallaan he sammuttavat kaikki kynttilät,— kuten ihmiset, jotka haluavat tehdä pimeässä hämäräperäisiä tekojaan.

Huhutaan, että eserrät ovat blokissa kansansosialistien kanssa. Kukaan ei tiedä tämän blokin ehtoja eikä sen luonnetta. Hämäräperäistä peliä. *Huhutaan* (vrt. „Rodnaja Zemlja” tammikuun 15 päivästä, ja siinä lehdessä työkentelee hra Tan⁹), että eserrät kannattavat blokkaa kadettien kanssa. Kukaan ei tiedä totuutta. Hämäräperäistä peliä. Vaalikokouksissa on samaa mielipiteiden kirjavuutta: yksi eserrä kutsuu yhdessä kansansosialistien kanssa tekemään blokin kadettien kera, toinen ajaa läpi päätöslauselman kadettien kanssa tehtävää blokkaa vastaan, kaikkien vasemmistolaisen blokin puolesta kadetteja vastaan.

Koko pikkuporvariston, vallankumouksellisimmankin pikkuporvariston, aivan täydellinen horjuvaisuus ja kaksinaamaisuus tulee ilmi *silminnähtävästi*, joukkojen edessä. Ellei meillä olisi sosialidemokratian pikkuporvarillista, opportunistista osaa, niin meille tarjoutuisi mainio tilaisuus selittää *koko* työväelle, miksi *vain* sosialidemokratia pystyy puolustamaan sen etuja rehellisesti ja johdonmukaisesti.

Ja bolshevikit harjoittavat agitaatiota tällä pohjalla. Bolshevikit noudattavat järkähtämättä omaa linjaansa: Pietarissa *tulee olemaan* kadettien ja sosialidemokraattien ehdokaslistat. Päätöksemme *ei riipu* pikkuporvariston horjahteluista: jos se haluaa lähteä meidän kehoituksestamme proletariaatin mukana liberaaleja vastaan, niin sen parempi sille itselleen. Ellei halua — sen pahempi sille itselleen, mutta me kuljemme *joka tapauksessa* sosialidemokraattista tietä.

Seitsemäs vaihe. *Hajaannus*. Kadetit joutuvat umpikujaan neuvotteluissaan mustasotnialaisten kanssa. Pikkuporvariston opportunistit joutuvat umpikujaan neuvotteluissaan kadettien kanssa. Bolshevikit noudattavat järkähtämättömästi omaa linjaansa.

Sanomalehdet tiedoittavat: 1) että hra Miljukov pääsee hra Stolypinin puheille; 2) että ulkomaiden sanomalehtien tietojen mukaan hallitus on valmis laillistamaan kadetti-puolueen sillä ehdolla, ettei tämä tee blokkeja vasemmistolaisten kanssa.

Liberaalipetturien puolueen kulissientakaisiin vehkeilyihin lankeaa valonsäde. Kadetit *pelkäävät* hylätä mustasotnialaisten ehdotuksen, koska nämä uhkaavat hajottaa Duuman.

Juuri siinä on *todellinen syy*, miksi kadeteista tulee sopimuksia koskevassa kysymyksessä yhtäkkiä „kivenkovia”, pikkuporvariston opportunistien kauhuksi.

Kadetit panevat vastaan. Ei enempää kuin kaksi paikkaa kaikille vasemmistolaisille — ei millään muotoa! Kadettien „Retsh” lehti selittää numero numerolta mitä selvimmin ja opettavaisimmin, että se on suostuvainen *viemään mukanaan* maltilliset sosialistit (kaksi paikkaa kuudesta) *taistellakseen* „vallankumouksellisia illuusioita” vastaan, *taistellakseen vallankumousta vastaan*. Mutta yhdessä vallankumouksen kanssa se ei lähde — ei koskaan!

Opportunistit ovat epätoivon vallassa. „Retsh” lehteä vastaan tähdättyjen „Tovarishtsh” lehden kirjoitusten sävy käy suorastaan hysteeriseksi. Sosialidemokratian luopio hra Bogutsharski kiertelee ja kaartelee nuhdellen „Retsh” lehteä ja kehoittaa sitä — samoin kuin muutkin „Tovarishtsh” lehden kynäilijät — muuttamaan mielensä j.n.e. „Retshin” ja „Tovarishtshin” äskeinen yhteinen riemu, jonka aiheutti bolshevikien eristäminen ja maltillisten sosialistien

alistuminen liberaalien johdettaviksi, muuttuu nujakaksi ja sanasodaksi. Tammikuun 7 päivänä Pietari sai tietää Pietarin sosialidemokraattien konferenssin päätöksestä. Tänä on tammikuun 18 päivä. Eivätkä kadetit ja opportunistit ole vielä kukaan päättäneet *mitään!* „Retshin” tämänpäiväinen sävy on erikoisen leppymätön „Tovarishtsh” lehteä kohtaan ja „Tovarishtsh” lehden tämänpäiväinen sävy „Retsh” lehteä vastaan tähdätyissä kirjoituksissa on erikoisen jyrkkä ja hämmentynyt.

Bolshevikit noudattavat järkähtämättömästi omaa linjaansa. Pietarissa tulee olemaan kolme ehdokaslistaa. Mihin pikkuporvarit joutuvat — se on heidän asiansa, mutta vallankumouksellinen proletariaatti joka tapauksessa täyttää velvollisuutensa.

Millainen tulee olemaan kahdeksas vaihe, sitä emme tiedä. Loppujen lopuksi se riippuu neuvotteluista ja kadettien ja mustasotnialaisen hallituksen välisistä keskinäis-suhteista. Jos ne „tekevät sovinnon” kadettien viipymättömän laillistamisen tai jonkin muun pohjalla, niin pikkuporvarit joutuvat eristetyiksi. Jos kadetit ja mustasotnialaiset *toistaiseksi* erkanevat, — niin on mahdollista, että kadetit antavat pikkuporvareille kolmekin paikkaa. Sosialidemokratia määrittelee politiikkansa siitä riippumatta.

Tapahtumien kulku Pietarin vaalikamppailussa antaa meille pienen, mutta mainion kuvan mustasotnialaisten, kadettien ja vallankumouksellisen proletariaatin keskinäis-suhteista. Ja tämä tapahtumien kulku vahvistaa erinomaisesti oikeaksi vallankumouksellisten sosialidemokraattien koetellun, vanhan, leppymättömän taktiikan.

Suora politiikka on parhainta politiikkaa. Periaatteellinen politiikka on käytännöllisintä politiikkaa. Vain se voi saada joukkojen myötätunnon ja luottamuksen todellisesti ja pysyvästi sosialidemokratian puolelle. Vain se voi vapauttaa työväenpuolueen vastaamasta neuvotteluista Stolypinin ja Miljukovin välillä, Miljukovin ja Annenskin, Danin tai Tshernovin välillä.

Mutta sosialidemokratian ja „työpuolueiden” opportunisteille tämä vastuu on nyt langennut *ikipäiviksi*.

Ilmankos horjuvat menshevikit koettavat pelastua turvautuen jo teeskentelyyn. Me kannatamme joko taistelua mustasotnialaisvaaraa vastaan tai *puhtaasti* sosialidemokraattisia ehdokaslistoja, julistavat konferenssista poistu-

neet sosialidemokraatit (jos uskotaan tämän päivän sanomalehtiä). Huvittava metku, johon voisivat uskoa vain aivan naiivit ihmiset! On todistettu, että Pietarissa ei ole mustasotnialaisvaaraa, jos vasemmistolaisien ehdokaslistoja on *kaksi*; entä jos niitä on kolme? Ehkäpä menshevikit aikovat kokeilla *sitä*?! Ei, he vain tarttuvat oljenkorpeen, sillä tapahtumien kulku on pannut heidät ahtaalle: on joko loikkettava kadettien puolelle, jolloin ehtona on kadettien täydellinen aatteellinen ja poliittinen hegemonia, tai kuljettava bolshevikien mukana, kannatettava sosialidemokraattien ehdokaslistoja, joissa saa olla trudovikkejakin.

Sellaiset ehdokaslistat pääsisivät Pietarissa varmasti voitolle sekä mustasotnialaisista että kadeteista. Ja vallankumouksellinen sosialidemokratia, otettuaan heti oikean suunnan, tulee noudattamaan sitä järkähtämättä,— pelkäämättä tilapäisiä tappioita siinä tapauksessa, jos pikku-porvarit siirtyvät liberaalien puolelle,— ammentaan oppor-tunismien epäroinnista ja horjumisista uutta voimaa ja lujuuutta.

Pietarissa tulee olemaan kolme ehdokaslistaa: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

Kansalaiset, valitkaa!

„Prostyje Retshi” № 2,
tammikuun 21 pnä 1907

Julkaistaan „Prostyje Retshi”
lehden tekstin mukaan